دلیوب عمرودن دیت نامنه تسنه المعذ قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک بارکیری معاده کزرکن عمر واردنه وارد هذه عمروی
دلیوب برکوزینی جیقارسه عمرو زیده بجرد بارکیرک دلیوب کوزنی
جیقاردی دلیوب کوزنیک دیتی نامنه زیددن تسنه المعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید بیطار عمروک امریله عمروک بارکیرینک کوزندن قان
الوب لکن معتادی تجاوز ایتمکله قان منقطع اولمیوب
اذن ناشی بارکیر هلاک اولسه عمرو بارکیرک لاشه سنی زیده تسلیم
ایدوب قیمتنی زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بیطار عمروک امریله عمروک بارکیرنی معتاد اوزره ایدوب موضع
معتادی تجاوز ایتمش دکل ایکن بارکیر هلاک اولسه زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

نعلبند اولان زید عمروک امریله عمروک قاطرینی نعللر ایکن معتاددن
زیاده اکسری قاقوب برایاغنی جرح ایتمکله قاطرک اول ایاغی
نعبد البرطوبال اولسه عمرو قاطری زیدک اوزرینه رد ایدوب
قاطرک قیمتنی زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

زیدار وقوانلرینی عمروک باغی کنارینه وضع ایدوب بعده اول
قوانلرک یاننه عمروک بارکیری کلدکده اول قوانلردن حیقوب
اول بارکیری صوقوب اهلاک ایلسه لر زیده عمروک بارکیرنی ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک برصغرینک برقولاغنک برمقدارینی قطع ایلسه عمرو
اول صغرک نقصان قیمتنی زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

زیدک کلب عقوری اولوب زیده کلبکی ضبط ایله دیو
بتنبیه ولتقدم اولندیغی زیدک صنعنعر عمروی اصیردوب
اهلاک ایلسه ورثه سی عمروک دیتنی نامنه زیددن تسنه المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

باب القسامة

لا ای لا یضمن فی دابة منفلتة اصابت نفسا او مالا
لیلا او نهارا لقوله صلى الله علیه وسلم جرح
العجماء جبار ای هدر درر غرر
فی جنایة البهیمة

ولا ضمان علی حجام وبزاغ وفصاد لم یجاوز المعتاد فان
جاوز ضمن الزیادة کلها تنویر الابصار
فی کتاب الاجارات

واذا جاوز المعتاد یضمن الزاید کله درر غرر
...

او هلک من حجامة او فصد لم یجاوز المعتاد وکذا دابة
ای لا یضمن دابة هلکت من فصده لم یجزه ای
لم یجاوز المعتاد الا اذا جاوز المعتاد
فیضمن الزاید کله درر غرر فی
کتاب الاجارة

قطع قوائم الدابة یضمن کل قیمتها هذا اذا کانت
لا تؤکل فان کان ماکولا لا یجبر اذا کان له قیمة بعد
القطع یسلمه ویضمنه القیمة اذا امسکه واخذ من جانبی
النقصان وفی العیون استهلک حمار الغیر او بغله
بقطع یده او بذبح ان شاء سلمه الیه وضمنه قیمته
او حبسه ولا یضمنه شیئا بزازیة فی الرابع
فی الجنایة علی غیر بنی ادم

وفی العدة ولو ادخل بقرا یضرب بالقرن فی السرح
فضربت حمارا فقتله لا یضمن صاحبه
فصول العمادی فی ضمان الدابة

لو کان کلب عقور کلما مر بها مار عضه لاهل القریة ان
یقتلوه فان عض انسانا فقتله فان قبل
التقدم الیه فلا ضمان وان بعد التقدم
الیه علیه الضمان فی الرابع
من جنایات البزازیة

رنديز

زید بر قریه ایجنده کسنه نک ملکی اولمیان خالی موضعده مخنوقا قتیل
بولنوب قاتلی معلوم اولمسه قریه مزبوره اهالیسنه قسامه ودیت لازمه
اولورمی الجواب اولور

زید ارباینک ملکلری اولان طریق خاصده جریحا قتیل بولنوب قاتلی
معلوم اولمسه اول طریقک اربابنه قسامه ودیت لازمه
اولورمی الجواب اولور

زیدک قرینی هند زیدک ساکن اولدیغی ملک منزلنده مجروحه
مقتوله بولنوب قاتلی معلوم اولمسه زیده قسامه ودیت لازمه
اولورمی الجواب اولور

ترکمان قبایلندن اولوب برقاج قبیله کسنه نک ملکی اولمیان
خالی صحراده اوبه لرینی قوروب مختلطا ساکنلر ایکن اوبه لری ارسنده
هند جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمسه قبایل لره قسامه ودیت
لازمه اولورمی الجواب اولور

زیدک الجق اوج اوطه یی مشتمل اولان برکوچک خانی اوج نفر کسنه لره
استیجار ایدوب سنقلا الجق اول کسنه لر ساکنلر ایکن اول خانک
اوطه سنده عمرو جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمسه قسامه
ودیت زیده می لازمه اولور یوخسه اول کسنه لره می
الجواب اول کسنه لره

زید اهالیسی مسلمین وکفره اولان بر قریه ایجنده کسنه نک ملکی
اولمیان خالی برده جریحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولمسه اهالی
مرقومه نک مسلمین وکفره سنه قسامه ودیت لازمه
اولورمی الجواب اولور

جمله اهالیسی پریشان اولوب خرابه اولان بر قریه ایجنده
کسنه نک ملکی اولمیان خالی برده زید جریحا قتیل بولنوب
قاتلی معلوم اولمسه قریه مزبوره قربنده صوت استماع اولنان
اخر قریه عامره اهالیسنه قسامه ودیت لازمه
اولورمی الجواب اولور

زید انهار عظیمه دن بر نهرک بر قریه یه صوت استماع اولنوب
کسنه نک ملکنده اولمیان جانبنده محتبس اولدیغی حالده جریحا قتیل
بولنوب قاتلی معلوم اولمسه اهالی قریه یه قسامه ودیت لازمه
اولورمی الجواب اولور

سئل عن صبی وجد بارض قریة وبه اثر خنق هل
یجب دیته وقسامته علی اهل القریة اصلا
اجاب اذا وجد الصبی المذکور وبه
اثر الخنق ظاهرا فهو قتیل فتجب
دیته وقسامته علی اهل القریة
التی وجد بها نقد المسائل
فی باب القسامة

وان وجد القتیل فی مکان مملوک کانت القسامة
والدیة علی المالک والدیة علی عاقلتهم
تاتارخانیة فی القسامة

ولو وجد قتیل فی دار ابیه او امه او المراة فی دار زوجها
فعلیه القسامة والدیة ولا یحرم من المیراث
من قسامة الخانیة

وفی خارج عمای الخیمة والفسطاط ان کان السکون
قبایل فعلی قبیلة وجد القتیل ولو بین القبیلتین
کان حکمه کما بین القریتین وقدر بیانه
ولو نزلوا جملة مختلطین فعلی اهل العسکر
کلهم منح الغفار فی القسامة

اذا وجد قتیل فی صفة من السوق فان کان اهل
ذلک الصف یبیتون فی حوانیتهم فدیة القتیل
علیهم وان کانوا لا یبیتون فی حوانیتهم
فدیة القتیل علی الذین لهم ملک الحوانیت
کفایة فی القسامة

فی حدیث عبد الله بن سهل فان النبی صلى الله علیه وسلم
انما اوجب القسامة والدیة علی یهود خیبر وهم
ساکنون بخیبر ولم یکونوا ملاکا فان
الملک للمسلمین محیط البرهانی
فی القسامة

المسلمون والکافرون فی القسامة سواء
حاوی القدسی فی القسامة

اذا وجد قتیل فی محلة خربة وبقربها محلة عامرة
فالدیة علی اهل المحلة العامرة
وجیز سرخسی فی القسامة

ولو کان القتیل فی جانب من النهر کانت القسامة
والدیة علی اقرب الاراضی والقری الی الموضع
الذی احتبس فیه القتیل اذا کان اصل صوت
اهل الاراضی والقری والاملاک القروی
نقلا عن الخانیة قبیل الوکالة فی الدم من کتاب ...

Copyright © King Saud University